Erduan RASHICA

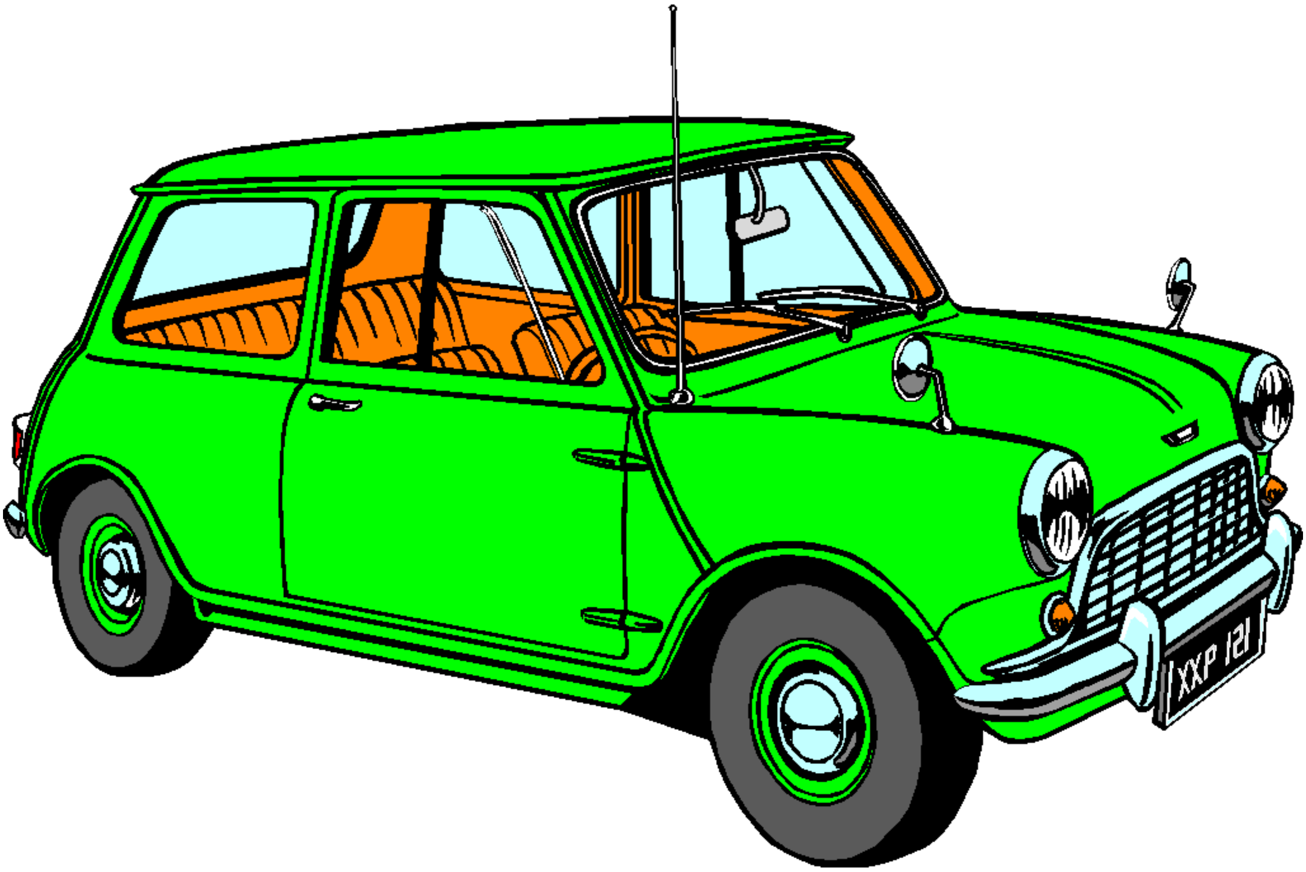

DORACAK PËR DISPOZITAT LIGJORE MBI SIGURINË E KOMUNIKACIONIT

Prishtinë,2015

Parathënje

Duke u nisu nga puna ime e pa lodhshëme, dhe duke bëre hulumtime të ndryshme në për literatura vendore dhe duke mos i harruar edhe literaturat ndërkombëtare erdha në përfundim që të hartojë një doracak qe ti sherbenë të gjithëve, pjesëmarrësve në komunikacionin rrugor.

Vërejtjet dhe sugjerimet tjera që mund të vijë nga ana e lexuesve, me qëllim të përmbajtjes së këtij doracaku i presë me knaqësi dhe njëherësh u jamë shumë mirënjohës. I pa gabueshëm është vetëm Zoti.

Autori

TESTET PËR USHTRIME
(SHTOJCË SE SI ZGJIDHEN TESTET)

Para se t'i përvisheni zgjedhjes së testit, jeni të obliguar ta zotëroni gjithë materien, pasi që testi shërben për verifikimin e diturisë nga sfera që e keni mësuar më parë, e jo të mësoni duke zgjidhur testin. Nëse e njihni lëndën, lexoni me kujdes pyetjen dhe përgjegjet e ofruara, pastaj vështrojeni fotografinë dhe ktheni mendjen në të gjitha hollësitë se nuk do të gaboni! Shpeshherë,ndodh që situatën e ngjashme, diku, në një farë testi, e keni hetuar dhe mbajtur mend përgjigjen e saktë, mirëpo nuk është e thënë që përgjegjja të jetë përherë e njëjtë, në secilin test. Për ju, ndonjëherë, një detaj që s'ka peshë, mund të ndikojë që përgjegjja të jetë e kundërt.

TESTI PROVUES
MBI BAZAT DHE SIGURIN NË KOMUNIKACION

Udhëzim për zgjedhjen e testit

Para jush gjendet testi me pyetje. Pyetjet mund të kenë një, ose disa përgjegje të sakta. Për zgjedhjen e testit keni në disponim 45 minuta. Është detyrë juaja që çdo pyetje ta lexoni dhe të vendosni se cila nga përgjegjet e ofruara, është e sakt. Përgjigjja e sakt shenohet me X (iks), në katrorin e caktuar , si në shembullin vijues.

1. Çka ndikon në zgjatjen e rrugës së frenimit:

rruga (asfalti)i lagshtë dhe me baltë,

ngarkesa e mjetit,

♦ *asfalti i terur*

Ose, lidhur me disa pyetje, përgjegjja bëhet duke shënuar numrin, respektivisht fjalën, sipas shembullit nga pyetja.

2. Me mjetin tuaj po tërhiqni kamp-shtëpizën. Me cilën shpetësi guxoni të lëvizni?
80 kmh

Pyetja në të cilën kandidati nuk është përgjegjur, ose është përgjigjur në mënyrë të pasaktë, ose është përgjegjur pjesërisht, do të vlerësohet si jo e saktë.

TESTET PËR USHTRIM

PYETJET THEMELORE

1. Cilat rreziqe mund të krijohen me rastin e anashkalimit të mjetit të ndalur: a)
   - ☐ arritja e mjetit nga drejtimi i kundërt
   - ☐ b) distanca e pamjaftueshme anësore nga mjeti i ndalur
   - ☐ c) hapja e papritur e dyerve në mjetin e ndalur
   - ☐ d) arritja e këmbësorit pas mjetit të ndalur

---

2. Cilat veprime nuk guxoni t'i ndërmerrni ndaj pjesëmarrësve të tjerë në komunikacion, derisa e drejtoni mjetin:
   - ☐ a) t'u pengoni
   - ☐ b) t'i rrezikoni
   - ☐ c) t'u jepni sinjalet e parapara
   - ☐ d) ta vëni në rrezik shëndetin, ose jetën e tyre

---

3. Po ktheheni në rrugën anësore. Në asfalt s'ekziston kalimi i shënuar i këmbësorëve. Si do të veproni:
   - ☐ a) kthimin do ta bëni pa e zvogëluar shpejtësinë
   - ☐ b) t'i lëshoni këmbësorët, që tashmë kanë vënë hapin në rrugë
   - ☐ c) sipas nevojës ta ndalni mjetin, nëse këmbësorët fillojnë ta kalojnë rrugën d)
   - ☐ ta bëni kthimin me shpejtësi të zvogëluar

---

4. Ç'obligim ka ngasësi gjatë lëvizjes prapa (rikverc):
   - ☐ a) të lëvizë në relacion sa ma të shkurtë nëse me këtë s'rrezikohen, ose s'pengohen pjesëmarrësit e tjerë në komunikacion
   - ☐ b) të kyçë treguesin e djathtë të kahjes
   - ☐ c) të kyçë të gjithë treguesit e kahjes

---

5. Çka ju obligon ta adaptoni shpejtësinë e lëvizjes jashtë vendbanimit:
   - ☐ a) numri i udhëtarëve që i bartni në mjet me shpejtësi maksimale të caktuar nga prodhuesi
   - ☐ b) vetitë dhe gjendja e rrugës, dukshmëria, kushtet atmosferike, gjendja e mjetit dhe barrës dhe dendësia e komunikacionit.

---

6. Nga çka varet gjatësia e rrugës së ndaljes: a)
   - ☐ gjendja dhe lloji i frenjve
   - ☐ b) shpejtësia e lëvizjes
   - ☐ c) gjendja e rrugës
   - ☐ d) dendësia e komunikacionit

---

7. Ç'duhet të bëjë ngasësi kur ulet në automjet:
   - ☐ a) ta përshtasë ulësen dhe mbështetësin për kokë
   - ☐ b) të lidhet doemos me rrypin e sigurisë
   - c) t'i paralajmërojë të gjithë pasagjerët që të lidhen me rryp sigurues.

8. Cilat mjete nuk bën të tërhiqen me litar:
   - ☐ a) mjetet që kanë instalime (pajisje) të parregullt për dhënien e shenjave ndriçuese.
   - ☐ b) mjetet që kanë instalim (pajisje) të parregullt për shënjëzim
   - ☐ c) mjetet që kanë instalim (pajisje) të parregullt për drejtim
   - ☐ d) mjetet që kanë instalim (paisje) të parregullt për ndalje

---

9. Çka është shiriti rrugor:
   - ☐ a) pjesa e sipërfaqes së rrugës destinuar së pari për kalimin e këmbësorëve
   - ☐ b) pjesa e sipërfaqes së rrugës e destinuar për lëvizjen e mjeteve

---

10. Po i afroheni me mjet kalimit të rrugës mbi binar. Mbrojtësit fillojnë të bien. Çka duhet të bëni?
    - ☐ a) ta ndalni mjetin para kalimit të rrugës mbi binarë.
    - ☐ b) të shpejtoni me kalim sepse treni ende nuk ka arritur.

---

11. Me cilën shpejtësi më të madhe të lejuar mund të lëvizni rrugës jashtë vendbanimit, pos autoudhës dhe rrugës së rezervuar për qarkullim të mjeteve?

    ________ km/h (shkruajeni shpejtësinë resp.numrin)

---

12. Pjesa gjatësore e rrugës e destinuar për qarkullim të mjeteve, në një drejtim, me një, ose më shumë shiritash të komunikacionit, quhet:

    ___________________________ shkruani me fjalë)

TESTET PËR USHTRIME

SHENJAT

Domethënja e shenjave është e shënuar me numrin rendor. Numri rendor i cili gjendet para domethënjes, duhet të vendoset në rrethin i cili gjendet përfundi shenjës (12 shenja, 14 pyetje, që do të thotë 2 pyetje më shumë, me qëllim të testimit, a i dini, apo jo, shenjat).

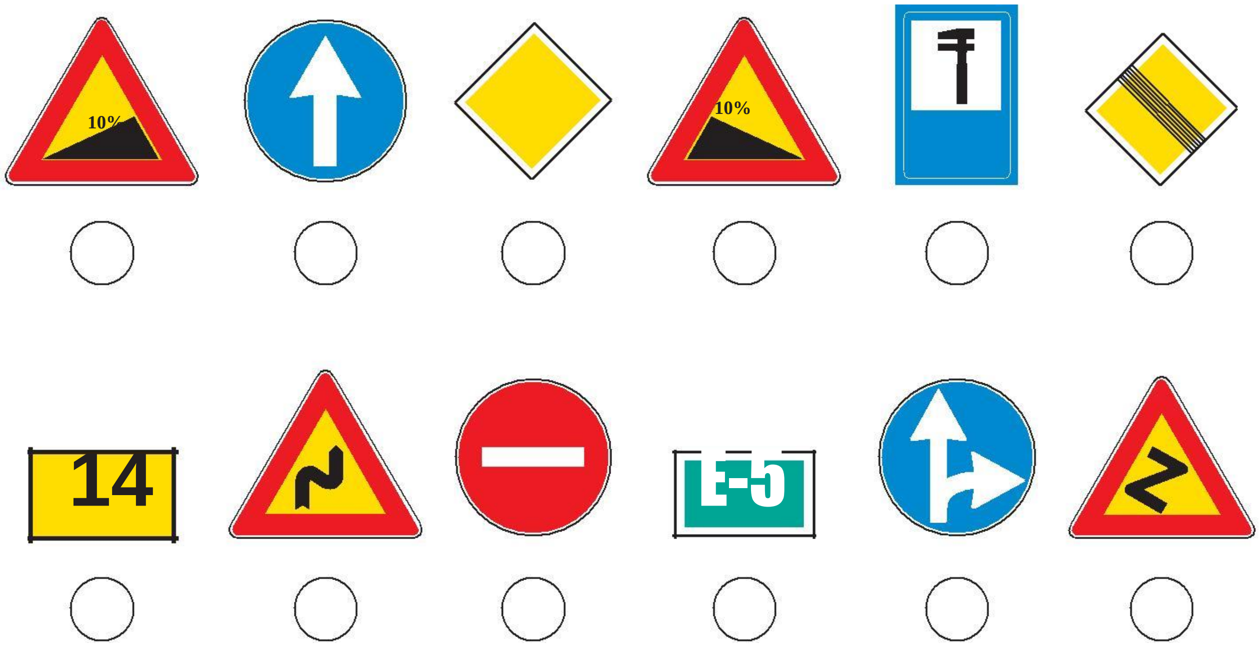

1. Teposhëze e rrezikshme
2. Numri i rrugës
3. Kahje e detyrueshme
4. Ndalim qarkullimi në një kahje
5. Shtrirje e rrugës me përparësi kalimi
6. Kthesë e dyfishtë, prej të cilave, e para, në të djathtë
7. Kthesë e rrezikshme
8. Përpjetëze e rrezikshme
9. Ofiçinë për riparimin e mjeteve
10. Drejtime të lejuara
11. Numri i rrugës ndërkombëtare
12. Përfundim i rrugës, me përparësi kalimi
13. Ndalim i detyrueshëm.
14. Rruga me përparsi kalimi

TESTET PËR USHTRIME

SPECIFIKAT

1. Cilit veprim duhet t'i ikni, kur hasni në këtë shenjë:
   - ☐ a) frenimit të vrullshëm
   - ☐ b) ngasjes tejet të shpejtë, sepse afrohemi në disa kthesa të njëpasnjëshme
   - ☐ c) lëvizjes se vrrullshme me timon
   - ☐ d) ngasjes tejet të shpejtë, sepse po i afroheni ngushtimit të rrugës.

2. Si do të veproni te kjo shenjë e komunikacionit:
   - ☐ a) ta adaptoni shpejtësinë e ngasjes
   - ☐ b) ta paralajamëroni komunikacionin pas vetes me treguesin e djathtë të kahjes
   - ☐ c) të ngisni me shkallë më të vogël transmisioni, sipas rregullës d)
   - ☐ të përgatiteni për disa kthesa të njëpasnjëshme

3. Si do të veproni te kjo shenjë:
   - ☐ a) ta zvogëloni shpejtësinë e ngasjes dhe sipas nevojës ta ndalni mjetin
   - ☐ b) t'i lëshoni mjetet nga kahja e kundërt
   - ☐ c) ta vazhdoni ngasjen, sepse keni përparësi kalimi në krahasim me mjetet, nga kahja e kundërt

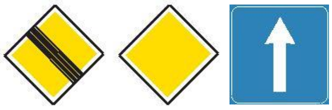

1 2 3

4. Cila shenjë ju njofton se jeni duke lëvizur në rrugën me përparësi kalimi?
   _____ (shënoni numrin)

5. Çfarë tregon kjo shenjë?
   - ☐ a) fillimin e rrugës së destinuar ekskluzivisht për qarkullimin e automjeteve
   - ☐ b) se lejohet lëvizja vetëm me automjete të udhëtarëve
   - ☐ c) kufizimin e shpejtësisë së lëvizjes deri në 100km/h

6. Kjo shenjë në fotografi tregon:
   - ☐ a) shpejtësinë e rekomanduar
   - ☐ b) ndalimin e lëvizjes me shpejtësi ma të madhe se ajo e shenuar në shenjë

7. Çka tregon kjo shenjë:
   - ☐ a) Përparësi kalimi në të gjitha kahjet
   - ☐ b) shtrirjen e rrugës me përparësi kalimi
   - ☐ c) kthimin e domosdoshëm majtas , sepse rrugët e tjera janë pa dalje slijepe

8. Shenja e komunikacionit në fotografi tregon se largësia e kali-mit të rrugës mbi binarë, në nivel, është:

- ☐ a) 160 m
- ☐ b) 240 m

9. Pas dritës së gjelbër në semafor, do të ndizet: a)

- ☐ drita e kuqe
- ☐ b) drita e verdhë vezulluese
- ☐ c) drita e verdhë e pandërprerë

10. Pas dritës së kuqe në semafor, do të paraqitet: a)

- ☐ drita e gjelbër
- ☐ b) drita e verdhë vezulluese
- ☐ c) drita e kuqe dhe e verdhë së bashku

11. Ç'do të thotë shenja, që e jep polici në komunikacion: a)

- ☐ kthimi i lejuar në të majtë
- ☐ b) ndalimi i detyrueshëm për të gjitha mjetet
- ☐ c) do të ndodhë ndërrimi i pozitës dhe i shënjës së policit dhe kalimit të lirë

12. Dritat vezulluese të kuqe dhe të kaltra në mjet, kanë domethënien se ai mjet, është:

- ☐ a) i policisë
- ☐ b) i shërbimit komunal
- ☐ c) në përcjellje

TESTET PËR USHTRIME

UDHËKRYQET

1. Po lëvizni pas automjetit të bardhë si do të veproni në situatën çfarë është në fotografi:
- ☐ a) ta ndalni mjetin, sepse keni ngjyrë të kuqe në semafor
- ☐ b) ta ndalni mjetin, sepse keni shenjën
- ☐ c) ta lëvizni nëpër udhëkryq me kujdes të shtuar
- ☐ d) ta ndalni mjetin shkaku i pozitës së trupit të policit

---

2. Po i afroheni këtij udhëkryqi. Si do të veproni:
- ☐ a) të lëviznii para mjetit nga kahja e kundërt
- ☐ b) ta lëshoni mjetin nga kahja e kundërt

---

3. Si do të veproni në situatën si vijon:
- ☐ a) të lëvizni i pari nëpër udhëkryq
- ☐ b) ta lëshoni mjetin nga kahja e kundërt
- ☐ c) të lëvizni para mjetit të kuq.

---

4. Po i afroheni këtij udhëkryqi: si do të veproni:
- ☐ a) ta lëshoni autobusin
- ☐ b) të lëvizni para autobusit
- ☐ c) ta lëshoni mjetin e kuq

---

5. Si do të veproni gjatë kyçjes në komunikacion: a)
- ☐ ta kyçni treguesin e kahjes
- ☐ b) të kyçeni pa treguesin e kahjes
- ☐ c) t'i lëshoni mjetet që lëvizin nëpër shiritin në të cilin po kyçeni.

---

6. Në udhëkryq, keni ndërmend që me automjet të ktheheni në të majtë. Automjeti përballë jush lëviz drejt (e mban drejtimin e levizjes). Si do të veproni:
- ☐ a) të pritni në udhëkryq derisa të kalojë automjeti
- ☐ b) të lëvizni para automjetit që mban kahjen e lëvizjes

---

7. Si do të mbani pozitën me motoçikletë në shirit të komunikacionit: a)
- ☐ të lëvizni mesit të shiritit rrugor nëse është i shënuar.
- ☐ b) të lëvizni sa më afër anës së djathtë të rrugës nëse shiriti rrugor nuk është i shënuar.

8. Çfarë do të bëni me rastin e caktimit të përparësisë së kalimit të mjeteve, në udhëkryq: a) të
- ☐ vërtetoni si është rregulluar rrjedha e komunikacionut, në udhëkryq,
- ☐ b) të vërtetoni cilat janë kahjet e arritjes së mjeteve
- ☐ c) t'i lëshoni mjetet, që kanë përparësi

---

9. Komunikacionin në udhëkryq e drejton polici. Si duhet të veproni, duke marrë parasysh shenjën që e jep ai:
- ☐ a) mund të kthehem në të majtë
- ☐ b) nuk mund të kthehem në të majtë
- ☐ c) mund të kthehem në të djathtë
- ☐ d) mund të lëvizi drejt.

---

10. Në çka mund të llogarisni, në situatën si në fotografi:
- ☐ a) fëmija mund të kthehet majtas pa dhënë shenjë me dorë,
- ☐ b) ndoshta fëmija edhe s'do të më vërejë
- ☐ c) fëmija do të veprojë drejt dhe sipas rregullave
- ☐ d) fëmija mund të reagojë papritur.

---

11. Si do të veproni kur fryen erë e fortë:
- ☐ a) të shpejtoni që ta kaloni sa më parë pjesën e rrugës me erë të fortë
- ☐ b) ta zvogëloni shpejtësinë e lëvizjes
- ☐ c) të mbani distancë sa ma të madhe boshtore gjatë përballkalimit

---

12. Si do të veproni në këtë situatë:
- ☐ a) të kaloni para mjetit, nga ana e kundërt
- ☐ b) ta zvogëloni shpejtësinë dhe eventualisht ta ndalni mjetin
- ☐ c) ta lëshoni mjetin nga ana e kundërt

ZGJIDHJA E TESTEVE

Testi: Çështjet elementare

1. a,b,c,d
2. a,b,d
3. b,c,d
4. a,c
5. b
6. a,b,c
7. a,b,c
8. c,d
9. b
10. a
11. 80 km/h
12. shirit rrugor

Testi: Shenjat

I 8, 3, 14, 1, 9, 12,

II 2, 6, 4, 11,10, 7.

Testi: Specifikat

1. a,c
2. a,c,d
3. a,b
4. 2
5. a,c
6. b
7. b
8. b
9. c
10. c
11. b,c
12. c

Testi: Udhëkryqet

1. c
2. b
3. b,c
4. a
5. a,c
6. a
7. a,b
8. a,b,c
9. a,c,d
10. a,b,d
11. b,c
12. b,c

LITERATURA

Kuvendi i Kosovës, Ligji për Sigurinë në Komunikacionin Rrugor Nr.02/L-70 (2007)

Dispozitat ligjore federative të Ligjit mbi bazat e sigurisë së komunikacionit në rrugë - Fletorja zyrtare e RFJ, 50/88

Doracak për ngasësit e mjeteve motorike, Lidhja auto-moto e Kosovës, 1985

Doracak për shofer dhe instruktorë, Enti për botimin e teksteve Sarajevë,

Testet dhe doracak nga rregullat e komunikacionit për provimin e patentshoferit, METAPROMET 92, Zagreb

Rregullore mbi shënjat e komunikacionit në rrugë, në botim të Shoqatës kroate shkencore për qarkullim - Zagreb, 2000

Rregullore mbi dispozitat ligjore të komunikacionit, Auto-klubi kroat 2000

Ристикќ, Б., - „Безбедност на сообраќајот“, Универзитет во Битола - Технички факултет,

Битола, 1986 година Ристикќ, Б., - „Регулација на сообраќајните токови“, Универзитет во

Битола - Технички факултет, Битола, 1986 година

Erduan RASHICA
Student i Komunikacionit Rrugor